

Vinařská oblast Morava

- podle výsledků Šetření o vinicích 2009 je nejrozšířenější pěstovanou odrůdou Veltlínské zelené

Pěstování vinné révy neodlučitelně patří k České republice. Většinou si však v souvislosti s vinohradnictvím spojujeme jen některé části republiky, protože vinice u nás nejsou plošně rozšířeny. Vinařská oblast Čechy zahrnuje podoblast mělnickou a litoměřickou, vinařská oblast Morava podoblast mikulovskou, slováckou, velkopavlovickou a znojenskou, tedy jižní části Moravy.

Podle výsledů cenzu, který uskutečnil Český statistický úřad mezi českými a moravskými vinaři na podzim roku 2009, dosahovala výměra vinic v České republice ke konci hospodářského roku 2008/2009 16 290 ha, na které hospodařilo 10 919 subjektů. Vinařská oblast Morava (dále jen Morava) se na tomto celku podílí převážnou většinou, protože se zde rozprostírá 96,4 % republikové výměry vinic.

Na Moravě bylo zaregistrováno 10 783 pěstitelů révy, z toho 10 575 to jsou fyzické osoby. Celková plocha moravských vinic dosahovala 15 704 ha, průměrná velikost vinice jednoho podniku tak představuje 1,46 ha. Fyzická osoba hospodařila na průměrné ploše 0,62 ha, právnické osoby spravovaly vinice o průměrné rozloze 43,97 ha.

Struktura hospodařících subjektů a plochy vinic – vinařská oblast Morava

	Počet podniků		Plocha		Průměrná výměra podniku
	absolutně	podíl na ČR %	ha	podíl na ČR %	ha
Celkem	10 783	98,8	15 704,36	96,4	1,46
v tom podle právní formy:					
fyzické osoby celkem	10 575	98,9	6 558,26	95,5	0,62
právnické osoby celkem	208	90,0	9 146,11	97,1	43,97
z toho obchodní společnosti	181	92,8	7 803,01	97,2	43,11
z toho s. r. o.	120	90,2	3 968,78	94,6	33,07
v tom podle velikostní kategorie vinic:					
0,10 - 0,19	6 018	99,3	762,16	99,4	0,13
0,20 - 0,29	1 658	99,2	387,15	99,2	0,23
0,30 - 0,49	1 239	99,2	464,29	99,2	0,37
0,50 - 0,99	836	98,4	576,90	98,4	0,69
1,00 - 1,99	379	95,9	532,61	96,1	1,41
2,00 - 2,99	156	97,5	i.d.	x	x
3,00 - 4,99	157	96,3	601,71	96,4	3,83
5,00 - 9,99	128	90,8	868,66	91,4	6,79
10,00 - 19,99	81	89,0	1 151,27	89,5	14,21
20,00 - 29,99	25	92,6	i.d.	x	x
30,0 a více	106	96,4	9 377,56	97,5	88,47

Při rozdělení plochy vinohradů do velikostních skupin převažují v počtu podniků subjekty, které obhospodařují plochu mezi 0,1 až 0,2 ha (55,8 %). Tyto subjekty pečují celkem o 762 ha vinic. Naopak největší plocha vinohradů, a to 9 378 ha, patří subjektům, které spadají do velikostní kategorie zahrnující vinice s výměrou nad 30 ha.

Vinná réva se pěstuje především pro výrobu moštového vína, a to na ploše 15 569 ha. Moštové odrůdy jsou z 93 % určeny k produkci jakostního vína. Na 55,3 % plochy vinic určených k výrobě jakostního vína dosáhly výnosy ve sledovaném roce hodnot v rozmezí od 30 do 70 q/ha, na 30,2 % plochy od 70 do 110 q/ha a na 6,1 % výměry se sklídilo 110 q a více vinné révy z hektaru.

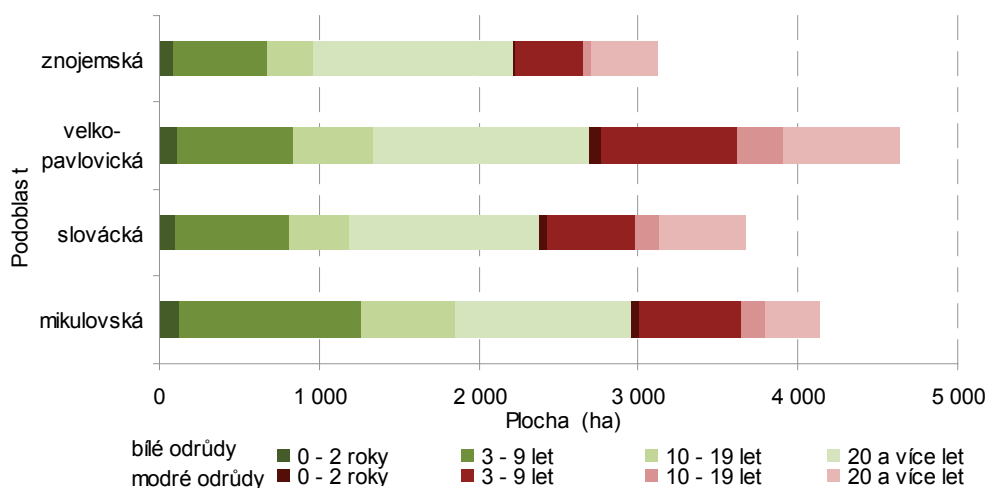
Plocha vinic moštových odrůd podle výnosových tříd - vinařská oblast Morava

	Odrůdy k výrobě jakostního vína					Odrůdy k výrobě ostatního vína				
	celkem	v tom výnosové třídy (q/ha)				celkem	v tom výnosové třídy (q/ha)			
		do 30	30,0 - 69,9	70,0 - 109,9	110 a více		do 40	40,0 - 69,9	70,0 - 109,9	110 a více
Plocha vinic (ha) ¹⁾	14 371,08	1 189,74	7 954,20	4 354,24	872,89	1 069,94	274,85	303,75	287,45	203,90
Podíl z celkové plochy (%)	100,0	8,3	55,3	30,3	6,1	100,0	25,7	28,4	26,9	19,1

¹⁾ plocha = plocha produktivních vinic (výnos > 0 q/ha)

Věková struktura moravských vinic je tvořena ze 44,5 % keří staršími 20 let, ze 36,2 % keří ve stáří 3 – 9 let, z 15,5 % keří starými 10 – 19 let a zbývající část je tvořena keří mladšími 3 let. Z moštových odrůd převažují odrůdy bílé, které se pěstují na ploše 10 296 ha.

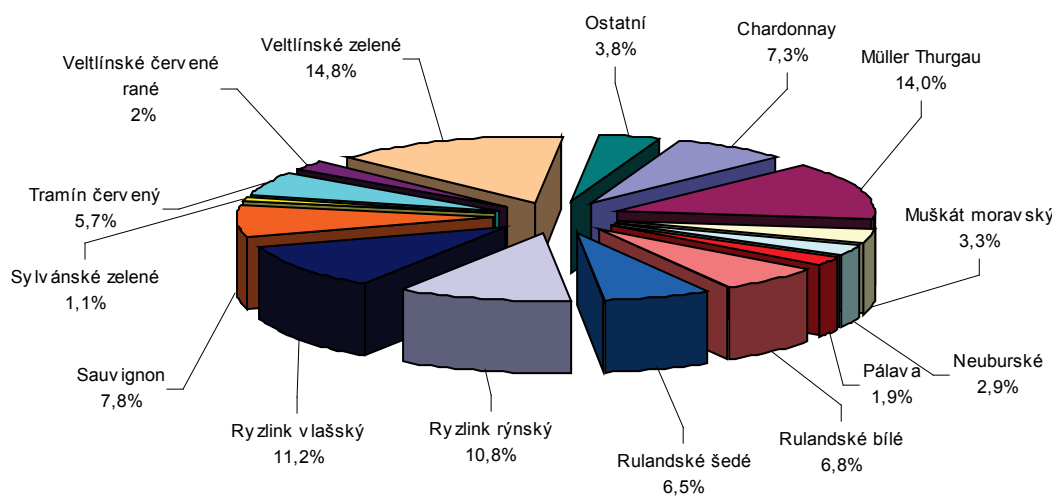
Věková struktura vinic osázených moštovými odrůdami podle podoblastí – vinařská oblast Morava

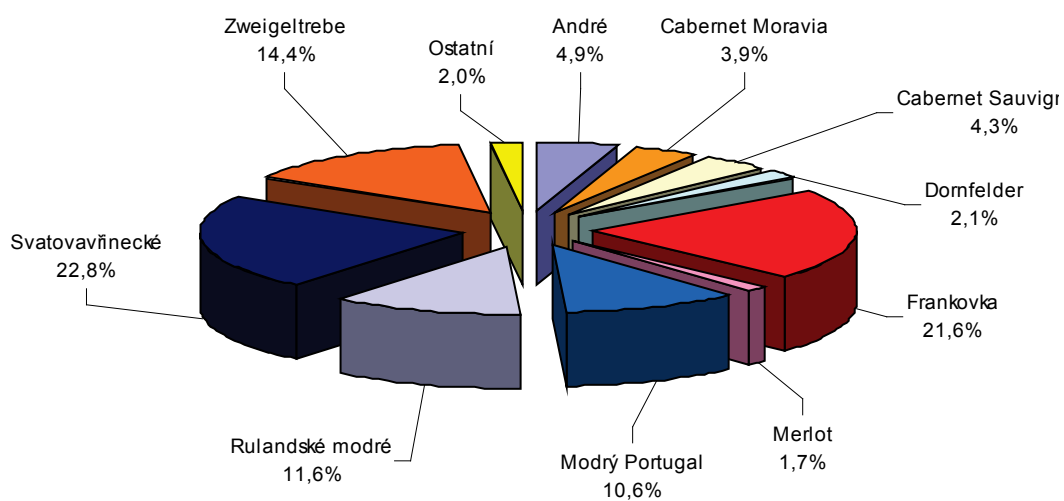
Ze 4 moravských vinařských podoblastí je největší, a to i v rámci celé republiky, velkopavlovická, kde na ploše 4 653 hektarů hospodaří 4 402 subjektů, nejmenší je podoblast znojemska s plochou 3 134 hektarů vinic a se 650 subjekty. Podle stáří vinohradů převažují ve všech podoblastech vinice s keří vinné révy moštových odrůd staršími dvaceti let s výjimkou mikulovska, kde na největší části výměry rostou keře vysazené před 3 až 9 roky. Vyšší stáří je u keřů bílých moštových odrůd, kde 47,7 % plochy tvoří vinice starší 20 let, u modrých moštových odrůd je to 38,0 %. Mezi modrými moštovými odrůdami představují největší část rozlohy vinic, a to 46,2 %, vinice s keří vinné révy starými 3 až 9 let.

Pěstování bílých moštových odrůd převažuje ve všech moravských vinařských podoblastech. Z bílých odrůd se na Moravě nejčastěji pěstuje Veltlínské zelené, dále pak Müller Thurgau, Ryzlink vlašský a Ryzlink rýnský, z modrých odrůd převažuje Svatovavřínecké, za ním následuje Frankovka, Zweigeltrebe, Rulandské modré a Modrý Portugal.

Nejvýznamnější bílé moštové odrůdy - vinařská oblast Morava

Nejvýznamnější modré moštové odrůdy - vinařská oblast Morava

Základní údaje podle podoblastí – vinařská oblast Morava

Ukazatel	Podoblast			
	mikulovská	slovácká	velkopavlovická	znojemská
Základní údaje				
Počet podniků	1 658	3 937	4 402	650
Plocha vinic celkem	4 147,99	3 687,47	4 652,88	3 133,64
Plocha vinic dle užití produkce (ha)				
Moštové odrůdy celkem	4 116,52	3 653,38	4 613,57	3 105,38
v tom:				
jakostní vína	3 879,05	3 355,41	4 306,03	2 866,62
ostatní vína	237,47	297,97	307,54	238,76
Stolní odrůdy	25,73	19,96	27,25	22,44
Vegetativní množitelský materiál	i.d.	i.d.	12,06	i.d.
Plocha vinic osázených moštovými odrůdami révy dle stáří keřů				
Celkem	4 139,03	3 677,94	4 638,01	3 123,62
0 - 2 roky	180,54	144,41	183,99	100,20
3 - 9 let	1 776,40	1 271,74	1 579,48	1 009,81
10 - 19 let	742,63	523,12	803,09	346,83
20 a více let	1 439,46	1 738,68	2 071,45	1 666,78
Podíl bílých a modrých moštových odrůd na celkové ploše moštových odrůd podoblasti (%)				
Bílé odrůdy	71,3	64,8	58,0	71,1
Modré odrůdy	28,7	35,2	42,0	28,9
Plocha moštových odrůd dle výnosových tříd (ha) ¹⁾				
Jakostní vína celkem	3 853,59	3 324,66	4 280,84	2 842,00
v tom výnosové třídy (q/ha):				
do 30	467,95	326,50	151,41	241,89
30,0 - 69,9	2 342,00	1 405,01	2 223,57	1 983,12
70,0 - 109,9	979,34	1 328,61	1 428,59	594,73
110 a více	64,30	264,54	477,27	22,26
Ostatní vína celkem	221,89	297,75	304,33	235,76
v tom výnosové třídy (q/ha):				
do 40	58,67	41,45	45,74	126,16
40,0 - 69,9	65,43	84,97	82,54	68,14
70,0 - 99,9	69,57	90,36	85,87	37,53
100,0 - 129,9	14,93	49,61	60,80	3,93
130 a více	13,28	31,36	29,39	-

¹⁾ plocha = plocha produktivních vinic (výnos > 0 q/ha)

Podrobnější informace: Šetření o vinicích 2009

<http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/2135-11>